

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
“Ужгородський національний університет”
Факультет іноземної філології

**СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
З ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Збірник наукових праць

ВИПУСК 16

**CONTEMPORARY STUDIES
IN FOREIGN PHILOLOGY**

Research Paper Collection

ISSUE 16

Ужгород - 2018 / Uzhhorod - 2018

Сучасні дослідження з іноземної філології. Збірник наукових праць. Випуск 16. Відп. ред. Фабіан М.П. - Ужгород: ПП "Аутдор-Шарк", 2018. - 233 с.

Видання зареєстроване Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Свідоцтво **КВ № 8917** від **29.06.2004** р.

Наукове фахове видання затверджено **Наказом МОН України від 09.03.2016** р. № **241**

У 2018 році Міжнародний Центр періодичних видань (International Standard Serial Number, Paris) включив збірник наукових праць "Сучасні дослідження з іноземної філології" до міжнародного реєстру періодичних засобів масової інформації і надав йому числовий код міжнародної ідентифікації ISSN 2617-3921.

У фаховому збірнику наукових праць представлено сучасні дослідження з іноземної філології в галузях мовознавства, літературознавства і методики викладання англійської, німецької та французької мов у середніх та вищих навчальних закладах. Збірник містить науковий доробок викладачів та аспірантів Ужгородського національного університету, інших вузів України, близького та далекого зарубіжжя.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет» 20 вересня 2018 р., протокол № 8.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ РЕДАКТОР

доктор філологічних наук, професор М.П. Фабіан

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

П.М. Лизанець, доктор філологічних наук, професор

В.В. Барчан, доктор філологічних наук, професор

А.Г. Гудманян, доктор філологічних наук, професор

А.В. Корольова, доктор філологічних наук, професор

І.В. Козубовська, доктор педагогічних наук, професор

О.М. Гвоздяк, кандидат педагогічних наук, доцент

С.В. Голик, кандидат філологічних наук, доцент

О.Л. Канюк, кандидат педагогічних наук, доцент

М.М.Рошко, кандидат філологічних наук, доцент

С.Томашікова (Slávka Tomaščíková), кандидат філологічних наук, доцент

А.Чеган (Anca Sehan), кандидат філологічних наук, професор

РЕЦЕНЗЕНТИ:

О.Д.Пискач, кандидат філологічних наук, доцент (Ужгородський національний університет)

Л.В.Рогач, кандидат філологічних наук, доцент (Ужгородський національний університет)

Видання індексується Google Scholar

МОБО3HABCTBO
LANGUAGE STUDIES
SPRACHWISSENSCHAFT
LINGUISTIQUE

Arsenal setzt Chelsea Grenzen – Ancelotti mit Verspäten unter Druck.

Also, die Substantivierung der verbalen Basen gehört in der deutschen Gegenwartssprache zu den produktiven Bereicherungswegen des Wortschatzes. Die Verben werden nach einigen wortbildenden Modellen substantiviert. Zu den produktiven gehören Konversion, Derivation und Zusammensetzung. Weil die Substantivierung der Verben heutzutage als eine der Entwicklungstendenzen des modernen Deutschen ist, soll sie immer weiter im Blickfeld der sprachwissenschaftlichen Forschungen bleiben.

Literaturverzeichnis

1. Eichinger, L.M. *Deutsche Wortbildung: eine Einführung*. Heidelberg, 1994.
2. Erben, J. *Einführung in die deutsche Wortbildungslehre*. Berlin, 1993.
3. Fleischer, W., Barz, I. *Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache*. Tübingen, 1995.
4. Matussek, M. *Wortneubildung im Text*. Hamburg, 1994.
5. Motsch, W. *Deutsche Wortbildung in Grundzügen*. Berlin/New York, 1999.
6. Naumann, B. *Einführung in die Wortbildungslehre des Deutschen*. Tübingen, 1986.
7. Stepanova, M.D., Fleischer, W. *Grundzüge der deutschen Wortbildung*. Leipzig, 1985.
8. Valdrová, J. *Die Deutsche Wortbildung*. 2012. <http://www.valdrova.cz/2012/10/die-deutsche-wortbildung/>
9. Wellmann, H. *Deutsche Wortbildung. Typen und Tendenzen in der Gegenwartssprache*. Zweiter Hauptteil: Das Substantiv. Düsseldorf, 1975.

УДК 8.1: 81.34: 81.35

Еріка Есенова

*старший викладач кафедри теорії та практики перекладу
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
orcid.org/0000-0002-3843-3296*

м. Ужгород, Україна, +38 099 0069 130, brightsunshine_068@yahoo.com

АНГЛІЦИЗМИ ТА АМЕРИКАНІЗМИ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ

Анотація. Стаття присвячена проблематиці запозичення слів англійського походження в лексичну систему української мови. Метою статті є подання огляду лінгвістичної літератури, що пов'язана з

дослідженням англіцизмів та американізмів та шляхів їх проникнення в різні мови. Представлено короткий огляд історії запозичення слів з англійськими етимонами в словниковий склад української мови. У дослідженні подаються різні дефініції термінів **англіцизм** та **американізм**, визначаються спільні риси та відмінності у підходах мовознавців до їх розуміння. Розглядається також питання про етимологію англіцизмів. Англіцизмами вважатимемо слова з безсумнівними англійськими прототипами, слова з інших мов, що потрапили у мову-реципієнт у переносному значенні, яке склалось на англійському мовному ґрунті, а також слова, утворені носіями англійської мови з етимонів неанглійського походження.

Ключові слова: мовні контакти, іншомовне слово, запозичене слово, процес запозичення, асиміляція, інтернаціоналізм, етимон, прототип.

Abstract. The studying of language contacts in linguistics is considered to be very significant and interesting. The process of borrowing lexical units from one language into another cannot be prevented, as there are hardly any isolated nations and peoples in the world. Loan words enter the system of the recipient-language and in the course of time become assimilated in this language. Ukrainian, as most of modern languages, borrows and assimilates many lexical units from English. The main reason for it is the globalization of all spheres of human activity. The given article is devoted to some theoretical problems of English loan-words in different languages. Some important projects concerning the influence of anglicisms on European languages are touched upon. A short review of the main historical stages of borrowing English words into Ukrainian is also presented. Several definitions of the terms **anglicism** and **americanism** have been analyzed. An attempt has been made to identify the etymology of these groups of words. Different approaches of linguists as to the definition and etymology of these lexical units require further research.

Keywords: language contacts, borrowing, loan-word, assimilation, etymology, prototype, internationalism.

Вступ. Однією з найскладніших і водночас найцікавіших у сучасному мовознавстві є проблема мовних контактів. Взаємодія різних мовних систем, що безпосередньо пов'язана з історією та культурою народів, найяскравіше розкривається при вивченні мовних елементів, які стали спільними для двох або кількох мов. Не існує мов, в яких не було б запозичених слів, оскільки не існує народів, які протягом свого історичного розвитку не мали б зв'язків з іншими народами. Виникають нові реалії і, як наслідок, нові одиниці мови, що їх позначають. У процесі міжнародних зв'язків відбувається поповнення лексики різних мов. Якщо запозичені слова відповідають суспільній потребі у вираженні того чи іншого поняття, вони входять у лексичний склад мови-реципієнта, асимілюються в ній і стають її надбанням.

Прискорення соціального розвитку країн світу зумовлює зростання обсягу міжнародної інформації. Відбувається стрімкий розвиток різних

галузей науки та техніки. У зв'язку з цим простежується значне збільшення кількості запозичень у національних мовах, які є своєрідними віхами в історії мови, що відображають значні наукові, економічні, історичні та культурні події у житті народів. Українська мова теж постійно взаємодіє з іншими мовами світу, збагачується тим новим та прогресивним, що відбувається у науці, техніці, суспільному житті. Мова є основою взаєморозуміння між народами, і саме з цього випливає зацікавленість у вивченні історії засвоєння іншомовних слів у чужому мовному середовищі.

Питома вага запозичених слів у лексичній системі кожної мови безперервно зростає внаслідок «формування глобального інформаційного простору, суспільних та економічних процесів, спрямованих на світову інтеграцію, постійно збагачуючи словниковий склад сучасних мов та впливаючи на їхній розвиток» [8, с. 1]. Таким чином, запозичення як динамічна підсистема лексичної системи мови-реципієнта є, «полем діяльності» лінгвістичних універсалій.

Своєрідним «чемпіоном» серед мов світу, які є джерелами запозичень, виступає англійська мова. Її роль у сучасному житті, у розвитку процесів обміну міжнародною інформацією можна порівняти тільки з роллю латинської мови в епоху середньовіччя. Англійська мова є своєрідною «латиною сучасності», оскільки такої кількості запозичень мовам світу не давала жодна мова, окрім латинської і, можливо, грецької.

Новий етап розвитку зв'язків України з англійськими країнами сприяє розширенню сфер контактів та нових форм спілкування між народами. Особливо активним міжнародне співробітництво стає в гуманітарній галузі, що сприяє інтернаціоналізації науки, мистецтва, музики, спорту. Бурхливо відбувається і процес запозичення термінів різних галузей науки і техніки. Спостерігається також своєрідний «бум» у запозиченні загальноновживаної лексики, яка виражає поняття культури мови-джерела. Мабуть, у сучасній Україні мало людей, яким були б невідомі слова: *спонсор, менеджер, відеокліп, шоу, вікенд, ковбой, діджей, йогурт, офіс, дистриб'ютор, промоутер, снайпер, сленг*.

Протягом останніх двох десятиліть англійська мова значно вплинула на українську, як і на інші слов'янські мови, до нас хлинув величезний потік запозичень, насамперед англійського та американського походження. Все це надає проблемі запозичення не тільки гострої соціальної значущості (потрібні чи не потрібні іншомовні слова українській мові), але й особливої лінгвістичної актуальності, адже, незважаючи на ряд важливих досліджень, цю проблему не можна вважати вирішеною.

Проблеми вивчення запозиченої лексики, такі як види та ступені її асиміляції, входження іншомовного слова до лексичного складу тієї чи іншої мови, функціонування запозиченої лексики у складі мови-реципієнта є, на думку багатьох дослідників, «вічними» проблемами мовознавства, що

привертають увагу лінгвістів та викликають значний інтерес з боку носіїв мови, які не мають безпосереднього відношення до мовознавства.

Англійська мова є джерелом запозичень майже у всі європейські та багато несвропейських мов. Один з найвидатніших мовознавців світу Р. Філіпович [18] протягом декількох десятиліть ретельно вивчав вплив англійської мови на мови світу. Він став автором проекту «Англійський елемент у європейських мовах», що передбачав вивчення впливу англійських запозичень на мови Європи та укладання двомовних і багатомовних словників англіцизмів різних європейських мов. Значний вплив англіцизмів на лексику різних мов вивчали також інші мовознавці [12; 15].

Метою статті є подання короткого огляду лінгвістичної літератури, пов'язаної з дослідженням слів англійського походження в різних мовах. Завданням статті є аналіз декількох дефініцій термінів *англіцизм* та *американізм*, визначення спільних рис та відмінностей у підходах мовознавців до їх розуміння. У даному дослідженні подається також коротка історія проникнення слів англійського походження до лексичного складу української мови починаючи з 17-го століття і до наших днів.

База даних, методи та методологія проведення дослідження. Методи та процедури дослідження визначаються метою, завданнями та матеріалом, що аналізується. Вони включають як загальнонаукові методи, так і ті, що входять до різних парадигм власне лінгвістичного дослідження. Для вирішення поставлених завдань використовуються зокрема описовий та порівняльно-зіставний метод, оскільки ми маємо справу з порівнянням мовних одиниць типологічно неспоріднених мов. Методологія дослідження базується на вивченні мови як цілісної динамічної системи та багатогранного явища. Застосовуються також загальнонаукові методи, такі як індукція, дедукція, аналіз, синтез тощо.

Виклад основного матеріалу дослідження. Англійська та українська мови належать до різних груп індоєвропейської мовної сім'ї, носії цих двох мов не мають спільних кордонів і мали історично лише обмежені можливості для контактування. Безпосередній мовний контакт мають лише українська та англійська спільноти на території Північної Америки, де живе значна кількість українських емігрантів. Однак, хоча мовна взаємодія тут мала помітні наслідки для обох мов, вони мають в основному локальний характер. У даній статті ми обмежимося лише мовними одиницями української мови, якою користуються на території України.

Характеризуючи англійський вплив на українську мову, І.М. Каминін [7, с. 40-41] відзначає, що хронологічно він простежується значно пізніше, ніж німецький та французький, хоча деякі слова англійського походження можна зустріти ще в українській мові 17-го століття. Однак відсутність безпосередніх контактів між носіями цих двох мов була причиною того, що англійські слова часто проникали через мову-посередник. Відзначається також, що, почавшись у 17-му столітті (запозичена частина морських та промислових термінів),

активізація англійського впливу припадає на 19-те століття. Це пов'язано з підвищенням авторитету Англії у світовому масштабі та стрімким розвитком промисловості у цій країні (створення механічного ткацького верстата, парового двигуна, першого паровоза тощо).

У 19-му столітті в Україну почала проникати багата англійська література, і наслідування усього англійського було модним. У цей час, за зауваженням С.Ю. Рижикової, запозичуються слова, що «стосуються побуту та звичаїв соціальної верхівки, предметів та реалій світського життя» [11, с. 116]. Дослідниця пояснює це тим, що українські дворяни захоплювалися західноєвропейською культурою, запозичуючи англійські слова (*котедж, біфштекс, джем, смокінг*). У першій половині 19-го століття поширюється англійська мода, а разом з нею в українську мову приходять нові слова (*ластик, плед, твід*). У кінці 19-го століття в Англії та США виникли клуби, і до нас потрапила велика кількість спортивних термінів (*корт, теніс, футбол, гол, поло, крикет, баскетбол*).

Однак найбільша кількість англіцизмів потрапила в українську мову протягом 20-го століття. Слід відзначити, що саме у цей період постійно зростає безпосередній обмін інформацією між народами і країнами. Цьому процесу сприяють преса, радіо, телебачення, кіно, переклади науково-технічної, суспільно-політичної та художньої літератури, оволодіння багатьма українцями англійською мовою, обмін фахівцями у різних галузях господарства, зростаючий інтерес українського народу до життя зарубіжних країн, у тому числі й Великої Британії, Сполучених Штатів Америки, Канади.

Змінилися й галузі, з яких англійські слова потрапляють в українську мову. Як зазначає С.Ю. Рижикова [11, с. 117], помітно збільшилась кількість запозичених науково-технічних термінів у зв'язку з розширенням контактів між Україною та англомовними країнами, обміном досвідом та науково-технічними надбаннями, білінгвізмом учених та інженерів (*комп'ютер, монітор, лазер, мазер, пластик, радар*). Запозичені також багато слів, що позначають економічні та політичні поняття (*бізнес, проспериті, істеблішмент*), зростає кількість запозичених спортивних термінів (*дриблінг, ралі, хук, клінч*), побутової лексики (*джинси, нейлон, транзистор*). Багато слів, однак, є термінами та належать до професійної лексики (*бімс, крекінг, скрепер, хопер*). Значна кількість запозичених слів пройшли фонетичну, граматичну та лексико-семантичну асиміляцію і не сприймаються носіями мови як іношомовні (*катер, танк*).

Останні півстоліття зіграли значну роль у поповненні лексичного складу української мови англіцизмами. У період політичної «відлиги» (60-ті роки), як зазначає Г.Г. Тимофєєва [15, с. 10], встановлюються економічні, соціальні та культурні зв'язки між носіями східнослов'янських культур та англомовними країнами. У цей час в українську мову потрапляють англійські слова: *телетайп, кемпінг, супермен*. Науково-технічна революція 70-х років обумовила появу в українській мові термінів англійського походження:

дисплей, ксерокс, дизайн. Тоді ж формується особлива молодіжна культура — андеграунд, або субкультура, і в цей час у східнослов'янських мовах з'являються слова, пов'язані з цим явищем: *поп-арт, рокер, свінг, ф'южн*.

У 80-х роках відбулися глобальні зміни у стосунках з англomовними країнами. Почалася так звана «перебудова», і хоча й повільно та своєрідно, але відбувався процес демократизації. Це призвело до розширення співробітництва з англomовними народами, інтернаціоналізації музики, спорту, науки. Англiцизми, які запозичені в цей період, вживаються у різних мовних ситуаціях та належать до різних сфер: *менеджмент, маркетинг, спонсор, офіс, хеві-метал, джем-сейшен*. 90-ті роки характеризуються тим, що Україна стала незалежною державою, у країні відбуваються економічні та політичні перетворення, поглиблено вивчаються іноземні мови, особливо англійська.

На початку 21-го століття запозичується велика кількість комерційних термінів, наприклад: *дилер, брокер, дистриб'ютор, промоутер, холдинг*. Розвиток інформаційних технологій та глобалізація усіх сфер суспільного життя призвела до запозичення таких слів як *сайт, блогер, провайдер, акаунт, домен, кластер, контент, логін, спам, тролінг, драйвер, хакер*. На сучасному етапі запозичення з англійської мови (та її американського варіанта) продовжується, що пов'язано з роллю та авторитетом англomовних країн у світовій політиці, економіці, науці, суспільному житті та культурі.

Немає однотайності у дефініції самого поняття лексичного *англiцизму*. Словники лінгвістичних термінів, як правило, у поняття лексичного англiцизму (германізму) включають лише незасвоєні запозичення, а засвоєні слова вони відносять до поняття *іншомовні слова* [2, с. 47], [13, с. 71]. Загальноомовні словники зараховують до англiцизмів слова, запозичені з англійської мови, а також іншомовні слова, запозичені через англійське посередництво [14, с. 44]. Іноді до англiцизмів відносять також звороти, які побудовані за моделлю, характерною для англійської мови.

О.І. Дмитровська під англiцизмами розуміє слова, які «увійшли у мову-реципієнт з англійського або американського варіанта англійської мови в англійській матеріальній формі, зафіксовані у лексикографічній літературі або у певному мовному жанрі» [5, с. 15].

Є.Д. Федченко під терміном *англiцизм* розуміє як загальний термін, що об'єднує усі категорії запозичень з англійської мови, так і більш вузький термін, що стосується слів, які функціонують в англійській мові Великобританії. Під терміном *американізм* мовознавець розуміє «слова англійської мови, лексичні, граматичні та фонетичні особливості яких виникли у США та не розповсюдилися у Великобританії» [17, с. 1]. Цю групу складають слова, пов'язані з державною та політичною системою США та з побутом американців.

У одній з наукових статей наводяться визначення, які дають американські лінгвісти поняттю *американізм*. На їх думку, щоб назвати певне

слово *американізмом*, потрібна одна з двох умов: 1) щоб це слово було *американського походження*, тобто уперше стало використовуватись в англійській мові США; або 2) щоб воно не було запозичене з англійської мови Британії чи продовжувало використовуватись у той час, коли воно повністю вийшло з ужитку в Англії. На думку іншого американського мовознавця, власне *американізмом* можна назвати «слово чи словосполучення, яке використовує освічений американець, але яке не вжив би освічений англієць» [6, с. 101].

Г.Д. Томахін під терміном *американізм* розуміє слова та усталені словосполучення, які є «локально маркованими аналогами інших лексичних одиниць, що виражають ті ж поняття у їх бінарній опозиції із загальноанглійськими одиницями, з одного боку, і британізмами, з іншого» [16, с. 87]. Як бачимо, між даними категоріями слів існує тісний взаємозв'язок. Дослідник багато уваги приділяв дослідженню американізмів у зв'язку з реаліями американського життя.

У лінгвістичній літературі існує також поняття *англо-американізм*, тобто слово, яким користуються як у Великобританії, так і у США, і в якому власне американським є лише одне із значень. У рамках нашого дослідження ми вважаємо за можливе користуватися терміном *англіцизм*, а не *американізм* або *англо-американізм*. Хоча багато англійських запозичень потрапляють у сучасні мови з Америки, все одно вони є надбанням англійської мови, а не лише її американського варіанта. Тому для зручності ми будемо користуватись загальноприйнятим терміном *англіцизм*.

В.С. Виноградов зазначає, що деякі дослідники використовують слово *англіцизм* у широкому значенні, і тому розуміють під ним різні запозичення з англійської мови: асимільовані слова, неологізми, семантичні та синтаксичні кальки, а також оказіональні терміни та звороти [3, с. 60]. Англійські слова у момент їх проникнення в українську мову використовуються як *іншомовні вкраплення* та *екзотизми*. Вони служать в основному для позначення предметів та явищ «чужої» (англійської та американської) дійсності.

Звідси й обмеженість сфери письмового вживання цих слів: нариси, переклади публіцистичних статей та художніх творів, статті та твори на зарубіжні теми. Як підкреслює В.Ю. Мартінек, у цих жанрах «використання англійських слів у вигляді вкраплень та екзотизмів вважається виправданим» [9, с. 34]. Англіцизми служать тут для опису життя англійців та американців, для передачі специфічних умов їх культури, історії, звичаїв, для передачі англійського та американського національного колориту. Крім того, використані іноді в іншомовному графічному оформленні, вони надають тексту виразності.

Під англійським та американським *вкрапленням* розуміють елементи мови Англії та США, які оказіонально вживаються у мові преси, характеризуються лінгво-семантичною новизною, не зафіксовані у лексикологічних джерелах української мови та можуть супроводжуватися

певними помітками на сторінках газет. На відміну від засвоєних та частково засвоєних слів, англійські та американські вкраплення є okazіональними.

Ця група слів, можливо, ніколи не буде повністю засвоєна українською мовою. Однак опис цих слів, на думку ряду дослідників, є необхідним, оскільки поява цих нових слів в українських джерелах вказує на своєрідність певного етапу відношень між двома мовами, відношень, зумовлених інтересом нашої країни до суспільно-політичного життя у Великобританії та Сполучених Штатах Америки та культурним обміном між нашими країнами.

Дискусійним у лінгвістичній літературі є також питання про етимологію англіцизмів. Не розглядаючи детально це питання, звернемо увагу лише на основні аспекти даної проблеми. Термін *англіцизм* або *англізм* (перший є більш вживаним) іноді вживається у вузькому значенні, під ним розуміють лише власне англійську лексику. А ті грецизми, латинізми, галіцизми, арабізми, які отримали в англійській мові нове значення і з цим значенням розповсюдились в інших мовах, дослідники розглядають як інтернаціоналізми [10, с. 96].

Прихильником протилежної точки зору є В.М. Аристова, яка термін *англіцизм* розуміє широко, і тому відносить сюди як першу, так і другу групу слів. Словами англійського походження дослідниця вважає такі групи лексем:

- 1) власне англійські слова та їх похідні в англійській мові: а) слова, корені, морфеми, які існують в англійській мові з давніх часів (*леді, лорд, ростбіф, кемпінг*); б) англійські власні назви, які стали загальними в англійській мові або в мові-реципієнті (*бедлам, вокзал, макінтош, ловелас, хуліган*);
- 2) слова, які запозичено в англійську мову в різні епохи з інших мов, і які отримали на англійському мовному ґрунті нові значення і з цими значеннями розповсюдились в інші мови: а) звичайні запозичення, заново переосмислені (*вуглярний, клерк, піонер, чек, спорт*); б) штучні запозичення, які створено в англійській мові з греко-латинських елементів (*динозавр, панорама, локомотив, телефон, телетайп*) [1, с. 41].

Вважаємо такий підхід цілком доречним, оскільки він значно розширює та урізноманітнює сферу дослідження цього цікавого мовного явища.

Висновки з дослідження. Як бачимо, в лінгвістичній літературі немає жодної одностайності у підходах до аналізу таких категорій лексем як *англіцизм* та *американізм*. Наведену вище точку зору В.М. Аристової вважаємо доцільною, тому спиратимемось на неї в нашому дослідженні. Ця точка зору підтримується також Я.А. Голдованським, який під англіцизмами розуміє запозичення з етимологічно безсумнівними англійськими прототипами, слова з інших мов, що потрапили у мову-реципієнт у переносному значенні, яке склалось на англійському мовному ґрунті, та слова, утворені носіями англійської мови з етимонів неанглійського походження, у

тому числі й неокласичні терміни, утворені з грецьких та латинських морфем [4, с. 45].

Англійська мова зіграла також важливу роль у передачі слів з деяких «екзотичних» мов у європейські мови, у тому числі й українську, оскільки прямих контактів з малайськими, полінезійськими, індіанськими мовами українська мова історично не мала. Англійська мова тут відіграє роль посередника, хоча це посередництво тут відносне, оскільки дані слова при збереженні основного значення змінили в англійській мові свою зовнішню форму і потрапили у цій формі в інші європейські мови (*джут, бунгало, джунглі, алігатор, мокасини, тобоган, томагавк, вігвам*). Як бачимо, існують різні підходи до вивчення англіцизмів та американізмів. Саме така відмінність підходів до вирішення даного питання відкриває **перспективи** для проведення подальших розвідок у цьому напрямку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аристова В.М. Англо-русские языковые контакты (Англизмы в русском языке). Ленинград, 1978. 151с.
2. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов. Москва, 1969. 607с.
3. Виноградов В.С. К вопросу об англицизмах в современном испанском языке. *Научные доклады высшей школы. Филолог. науки.* 1987. С. 58-64.
4. Голдованський Я.А. Етапи розвитку слів іншомовного походження в системі мови-реципієнта. *Іноземна філологія.* 1983. Вип.69. С. 17-21.
5. Дмитровская Е.И. Фоно-орфографическое, морфологическое и лексико-семантическое освоение англицизмов современным немецким языком: дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.04. Львов, 1969. 345с.
6. Евсеев А.А. К источникам термина «американизм». *Лингвистика и модели речевого поведения.* 1984. С. 99—102.
7. Каминін І.М. Структурно-семантичне освоєння запозичених слів у сучасній українській літературній мові (на матеріалі побутової лексики): дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Харків, 1994. 191с.
8. Кислюк Л.П. Словотвірний потенціал запозичень в сучасній українській літературній мові (на матеріалі англійських та німецьких запозичень): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.15. Київ, 2000. 17с.
9. Мартинек В.Ю. К вопросу о лексико-семантической ассимиляции английских слов на стадии их проникновения в современный русский литературный язык. *Вопросы теории и методики преподавания иностранных языков.* 1970. Вып.2. С. 33-38.
10. Мельникова А.И. Изучение англизмов в курсе «Современный русский язык». *Русский язык в школе.* 1991. № 2. С. 95-101.
11. Рижикова С.Ю. Англійські слова в українській мові. *Питання словотвору і граматичної структури української мови.* 1976. С. 115-118.

12. Рыжикова С.Ю. Словообразовательная структура производных от английских заимствований в украинском языке: дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.15. Днепропетровск, 1978. 220с.
13. Розенталь Д.Э., Теленкова М.А. Словарь-справочник лингвистических терминов. Москва, 1976. 543с.
14. Словник української мови: у 11 т. Київ: Наук. думка, 1971. Т. 1. 799с.
15. Тимофеева Г.Г. Английские заимствования в русском языке (фонетико-орфографическая ассимиляция): автореф. дисс. ... докт. филол. наук: 10.02.02. Санкт-Петербург, 1992. 30с.
16. Томахин Г.Д. Реалии-американизмы. Москва, 1988. 238с.
17. Федченко Е.Д. Фонетико-графические и семантические особенности англицизмов в современном французском языке: автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.05. Киев, 1990. 23с.
18. Filipovic R. A contribution to the method of studying Anglicisms in European languages. *Studia romanica et anglica zagrabiensia*. 1974. № 37. P. 135-148.

УДК 811.1181-373.611

Алла Ляшина

*старший викладач кафедри полікультурної освіти та перекладу
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
orcid.org/0000-0001-9393-7799
м. Ужгород, Україна, +38(066)0993580, allialishyna@gmail.com*

Функціонування репрезентативних суфіксів у текстах міжнародних документів

Анотація. Актуальність статті зумовлена функціональною роллю, яку відіграє словотвір у розвитку й збагаченні англomовного лексикону, та необхідністю всебічного дослідження словотвору сучасної англійської мови. Стаття представляє результати дослідження особливостей функціонування репрезентативних суфіксів у текстах міжнародних документів. Матеріалом дослідження слугували 4105 деривати, отримані з суцільної вибірки обсягом 500 тис. слововживань, що репрезентують англomовні тексти міжнародних документів. У роботі виходимо з гіпотези про те, що специфіка відбору суфіксальних засобів і особливостей їхньої сполучуваності з основами різних частин мови і структурних типів визначаються конкретним типом тексту, тобто його належністю до художньої чи наукової літератури, а в межах наукової літератури – до того чи іншого тематичного контексту. Проведене дослідження дало змогу

ЗМІСТ

МОВОЗНАВСТВО

<i>Fabian M.P.</i> Miscommunication across cultures: topical issues	7
<i>Алієва О.Н.</i> Функційні аспекти реалізації потенціалу семантичних інваріантів англійських термінів мистецтва.....	15
<i>Алієва О.Н.</i> Концептуальні парадигми семантичних інваріантів англійських термінів мистецтва: взаємозв'язок структур і компонентів.....	23
<i>Барбіл О.В., Шена Н.С.</i> Способи і засоби відтворення лексичних запозичень у латиномовних працях Михайла Лучкая	32
<i>Borková L.</i> Word-formation Strategies of Native and Non-native (French) Speakers of English: a Cognitive Onomasiological Approach to the Study of Formal Economy and Semantic Transparency in Word-formation.....	39
<i>Вашишт К.</i> Комунікативно-прагматичний підхід до перекладу англійськомовних блендингових одиниць українською мовою.....	58
<i>Holowtschak N.I.</i> Substantivierung der Verben in der Gegenwärtigen Deutschen Sprache.....	68
<i>Есенова Е.Й.</i> Англіцизми та американізми: теоретичні аспекти проблеми ...	74
<i>Ляшина А.Г.</i> Функціонування репрезентативних суфіксів у текстах міжнародних документів.....	83
<i>Марковська А.В., Саламатіна О.О.</i> Використання різномірних за стилістичним забарвленням фразеологізмів у німецькомовній пресі.....	90
<i>Мигалець О.</i> Теорія конфлікту: історія та сучасність.....	98
<i>Ніколаєва Т. М.</i> Особливості вживання фразових дієслів в англійській мові.....	110
<i>Onyshchak H. V.</i> «Human Emotional Sphere» as a Constituent Part of the Lexico-Semantic Group «Evil» in Ukrainian, English and French.....	117
<i>Розач Л.В.</i> Окремі семантичні особливості англійських термінів геогр.....	127